

> Retouradres Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer

Aan

Adviesraad Sociaal Domein
t.a.v. mevrouw Schaling
Postbus 15
2700 AA Zoetermeer

Bezoekadressen

Engelandlaan 502
2711 EB Zoetermeer
Stadhuisplein 1
2711 EC Zoetermeer

Postadres

Postbus 15
2700 AA Zoetermeer

Telefoon 14 079
www.zoetermeer.nl

Datum

31 oktober 2019

Uw kenmerk

N.v.t.

Ons kenmerk

0637528560

Bijlagen

N.v.t.

Onderwerp: Adviesaanvraag wijziging regelgeving jeugdhulp

Geachte mevrouw Schaling,

Uw advies aangaande het PGB-beleidsvoorstel voor Jeugd hebben wij in goede orde ontvangen. Wij bedanken u voor de door u bestede tijd. Het college realiseert zich dat uw Adviesraad voldoende tijd nodig heeft om de achterban te raadplegen om een zorgvuldig advies uit te kunnen brengen en dat daarvoor een termijn van zes weken is vastgelegd. Uiteraard streven wij er altijd naar om u tijdig te betrekken. Echter, zoals u weet is het sociaal domein door het tekort op de begroting volop in beweging om (de met de raad afgesproken) bezuinigingsmaatregelen tijdig te realiseren waardoor het onvermijdelijk is dat op een korte termijn van vijf weken advies gevraagd wordt. Daarom nogmaals dank voor uw flexibiliteit.

U heeft positief geadviseerd op de aan u voorgelegde PGB-beleidswijzigingen en tegelijkertijd roept u ons op om zorgvuldig te zijn bij uitvoering van dit beleid. Wij zien dit positieve advies van u als een ondersteuning van het beleid. U heeft ons voor een zorgvuldige uitvoering praktische adviezen meegegeven. Wij bedanken u voor deze adviezen. Hieronder reageren wij er puntsgewijs op.

Geen jeugdhulp met terugwerkende kracht

Advies: jeugdhulp wordt niet met terugwerkende kracht bekostigd. U adviseert om crisissituaties van deze regel uit te zonderen.

Reactie: de afspraken met de crisistoegang gelden onveranderd. Mochten ouders direct bij een jeugdhulpaanbieder voor crishulp aankloppen, dan heeft deze de taak om ouders terug te verwijzen naar de crisistoegang die 24/7 beschikbaar is en de hulpvraag direct oppakt. De toestemming van de toegang om met jeugdhulp te starten omvat ook de toestemming van het regionale Crisis Interventie Team.

Advies: u vraagt het college en de jeugdhulpaanbieders om een deel van de verantwoordelijkheid op zich te nemen. Ouders moeten goed geïnformeerd zijn over het risico om de hulp zonder indicatie te starten. De jeugdhulpaanbieders moeten kunnen aantonen dat ze het gezin op dit risico hebben gewezen. Er moet ook een maximale termijn worden vastgelegd, waarbinnen de indicatie wordt afgegeven.

Reactie: het college attendeert ouders op het risico om met jeugdhulp te starten zonder verwijzing of afgegeven indicatie. Zo wordt er voor 1 januari 2020 melding van gemaakt op de jeugdpagina van de gemeentelijke website en worden (toegangs)partners zoals de huisartsen en Stichting MEE erover geïnformeerd. Ouders die bij Jeugd- en Gezinshulp (JGH) een voornemen uiten of aangeven dat ze zonder verwijzing of afgegeven indicatie hulp zijn gestart, worden door hun casemanager van JGH op de hoogte gebracht van het risico. Gecontracteerde jeugdhulpaanbieders zijn contractueel aansprakelijk voor hulpverlening zonder verwijzing of afgegeven indicatie en hebben er daardoor baat bij om niet op voorhand al hulp in te zetten.

De maximale afhandeltermijn is door de wetgever bepaald op acht weken. Deze termijn staat vermeld in de ontvangstbevestiging van de aanvraag.

Eigen kracht

Advies: u vraagt om het onderzoek uit te laten voeren door een gekwalificeerde gedragswetenschapper die het afwegingskader kan gebruiken. Er is eenduidigheid bij het onderzoek en het gebruik van het afwegingskader. Een indicatie is niet afhankelijk van wie het onderzoek heeft uitgevoerd. Intervisie is mogelijk een instrument hiervoor.

Reactie: wij zeggen u toe dat de gekwalificeerde casemanager het gesprek met de ouders aangaat en bij een mogelijke afwijzing altijd een gedrags-wetenschapper laat meedenken en adviseren. Bij de toewijzingen kan de casemanager de aanvraag voorleggen aan de gedragswetenschapper. De casemanager en de betrokken gedragswetenschapper maken gebruik van landelijke richtlijnen en andere tools. Dit gaat bijdragen aan een eenduidige uitvoering van het beleid en zorgt ervoor dat alle aanvragen hetzelfde worden behandeld ongeacht het feit dat de uitkomst afhangt van de problematiek van het kind en de mogelijkheden van het gezin om deze het hoofd te bieden.

Er vindt persoonlijke intervisie en werkbegeleiding tussen de medewerkers van JGH plaats wat bijdraagt aan de kwaliteit van het gesprek tussen de casemanagers en de ouders en een eenduidige uitvoering van het beleid.

Advies: u vraagt om aantoonbaar maatwerk en een afbouwregeling voor de ouders die zichzelf momenteel inkopen met een PGB.

Reactie: elke aanvraag, ook een herindicatie, wordt getoetst aan het eigen kracht beleid. De uitkomst is afhankelijk van de problematiek van het kind en de mogelijkheden van het gezin en is daarmee maatwerk. In bijzondere omstandigheden kan van het beleid afgeweken worden (Algemene wet bestuursrecht).

Het is inherent aan het eigen kracht beleid dat bij voldoende eigen (financiële) kracht het gezin geen jeugdhulp vanuit het sociale netwerk nodig heeft die bekostigd wordt met een PGB. Het bieden van een afbouwregeling is niet logisch voor aanvragers. Het zal leiden tot onduidelijkheid en sentimenten bij andere ouders die een afwijzing krijgen voor bijvoorbeeld een therapie, omdat wij die hulp niet noodzakelijk achten.

We realiseren ons dat er ouders zullen zijn voor wie de uitkomst van ons onderzoek naar aanleiding van hun aanvraag pijnlijk zal zijn. Dit zijn lastige besluiten om te nemen. Tegelijkertijd moeten we door het financieel tekort op onze begroting goed voor ogen houden dat we uit de schaarse maatschappelijke middelen jeugdhulp bekostigen voor die kinderen waarvoor jeugdhulp noodzakelijk is.

Advies: u vraagt te monitoren wat financieel draagkrachtige ouders doen als de PGB-financiering gestopt wordt. Hoeveel bezwaren/klachten dit oplevert en of men dan toch overstapt op ZIN. Wat kost het onderaan de streep ten opzichte van nu?

Reactie: bezwaren en klachten zien we als feedback op ons beleid. Alle bezwaren en klachten van financieel draagkrachtige ouders gaan we monitoren. Voldoende eigen kracht van het gezin leidt niet tot ZIN. Het kan wel noodzakelijk zijn het kind te leren om te gaan met de uitdagingen die door zijn problematiek ontstaan en dat die hulp geboden moet worden door een jeugdhulpaanbieder. In dat geval bespreekt de casemanager met ouders welke jeugdhulpaanbieder deze hulp moet bieden en hoe deze inzet gefinancierd wordt.

Advies: u vraagt om bij de afweging naar de eigen kracht naar het hele gezin te kijken en niet alleen naar de ouders en het kind. Zorg voor dat kind moet niet ten koste gaan van de andere kinderen in het gezin.

Reactie: wij zijn het met u eens dat bij het bepalen van de draagkracht en draaglast van ouders de gehele opvoedsituatie in het gezin onderzocht moet worden. De gehele gezinssituatie wordt hierin meegenomen. De ontwikkeling van alle kinderen en de invloed van het kind met de jeugdhulp problematiek op de ontwikkeling van de andere kinderen worden door de gekwalificeerde casemanager in kaart gebracht.

Geen PGB als zorg in natura (ZIN) passend is

Advies: u vraagt om zorgcontinuïteit en de vertrouwensband tussen kind en hulpverlener mee te laten wegen bij het onderzoek of ZIN passend is. Door ZIN moet niet een breuk in de vertrouwensband met de hulpverlener komen. U vraagt om een zachte overgang van een hulpverlener bekostigd met een PGB naar een andere bekostigd met ZIN als de relatie tussen de PGB-hulpverlener en het kind goed is.

Reactie: we erkennen dat in individuele gevallen het kind de tijd nodig heeft om aan een nieuwe hulpverlener te wennen. Ook weten we dat wisseling in hulpverleners net als bij huisartsen en leerkrachten niet onoverkomelijk is voor het kind. We zijn met u van mening dat een warme overdracht van de vertrouwde hulpverlener naar een nieuwe mogelijk moet zijn. Wij gaan afhankelijk van het kind bekijken of afbouw noodzakelijk is om een goede start met de nieuwe hulpverlener te kunnen maken. Als een warme overdracht noodzakelijk is, dan bieden we deze op maat aan de ouders aan.

Afwijzen aanvraag jeugdhulp bij voorliggende wetgeving

Advies: u vraagt ons om zorgvuldig om te gaan met het afwijzen van een jeugdhulpaanvraag als de hulp onder een andere wet geboden kan worden. U vraagt ons helder te maken wat we verstaan onder weigeren en de ouders te helpen om de juiste weg te bewandelen.

Reactie: de Jeugdwet geeft aan dat het college geen jeugdhulp hoeft te bieden als het kind onder een andere wet passende zorg kan krijgen. In het nieuwe beleid wordt deze regel herhaald om ouders te informeren dat in dergelijk geval het college de aanvraag voor jeugdhulp afwijst. In het gesprek met ouders bespreekt de casemanager waar ze hun hulpvraag kunnen neerleggen. De casemanager verwijst ze naar de juiste instantie en zorgt indien gewenst voor een warme overdracht. Advisering over het juiste formulier en het contact leggen met een medewerker van Stichting MEE die gespecialiseerd is in het invullen van het betreffende formulier behoort ook tot de mogelijkheden. Als ouders dan nog weigeren een aanvraag bij de betreffende instantie in te dienen, dan is het verder aan de casemanager om de afwijzing op grond van de Jeugdwet in orde te maken en deze aan ouders toe te sturen, waarmee de aanvraagprocedure beëindigd wordt.

Advies van uw Adviesraad in relatie tot samenspraak met ouders

Advies: U geeft aan dat u gezien de tijd en de timing van de adviesaanvraag uw doelgroep niet heeft kunnen raadplegen, maar dat u in uw advies wel eerdere ervaringen van mensen uit uw netwerk heeft meegenomen. U benadrukt dat een adviesaanvraag aan het ASD geen vervanging is voor samenspraak met ouders die jeugdhulp ontvangen.

Reactie: Het doel van uw Adviesraad is de mening van de doelgroep te verwoorden door (on)gevraagd advies uit te brengen. Wij zien uw advisering als een vorm van samenspraak. Dit is vastgelegd in de Samenspraakverordening.

Bij uw advisering is belangrijk dat de doelgroep een mening over het conceptbeleid kan vormen en wij deze mee kunnen laten wegen bij de besluitvorming. Het eigen kracht beleid bij inkoop van ouders en de stevige rol van zorg in natura kunnen (grote) impact hebben op ouders met een PGB. Het is daarom te betreuren dat u de doelgroep (ouders) in dit geval niet heeft kunnen raadplegen. Het is goed om te horen dat u eerdere ervaringen vanuit uw doelgroep in uw advies heeft kunnen verwerken en we waarderen het dat u ons praktische adviezen voor de beleidsuitvoering heeft meegegeven die wij waar mogelijk gaan overnemen, want hier kan het gezin bij gebaat zijn.

Het eigen kracht beleid en de stevige rol van zorg in natura zijn ook van belang in het kader van het terugdringen van het begrotingstekort waar de gemeente mee kampt. We kunnen uit de schaarse maatschappelijke middelen alleen die jeugdhulp bekostigen die noodzakelijk is en we gaan meer zorg in natura inzetten om de inkoopvoordelen zoveel mogelijk te benutten.

Verordening jeugdhulp

Advies: u vraagt ons om het aanvraagformulier goed vindbaar te laten zijn. Ook vraagt u of we dit formulier niet te ingewikkeld willen maken. Tot slot moet het gekoppeld kunnen worden aan dat wat eerder in het gezin is gedaan.

Reactie: we kunnen aan uw advies tegemoet komen. Het aanvraagformulier wordt op de jeugdpagina van de gemeentelijke website geplaatst en zal korter worden omdat er minder vragen worden gesteld. De casemanager zorgt ervoor dat hij informatie over eerdere indicaties tot zijn beschikking heeft voorafgaand aan het gesprek met ouders.

Burgemeester en wethouders van Zoetermeer,
de secretaris,

de burgemeester,

B.J.D. Huykman

Ch. B. Aptroot